

Warszawa, 2 czerwca 2023 r.

Stanowisko Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej w odpowiedzi na wezwanie Komisji Europejskiej do przedstawienia opinii w sprawie inicjatywy „Pompy ciepła – plan działania na rzecz przyspieszenia rozpowszechnienia w Unii Europejskiej”

Polski Komitet Energii Elektrycznej (PKEE) z zadowoleniem przyjmuje plany przyspieszenia wdrażania pomp ciepła w całej Unii Europejskiej.

Polska już teraz wykorzystuje potencjał małych pomp ciepła – w samym 2022 roku sprzedano prawie 200 tysięcy nowych urządzeń, co stanowi wzrost o 120% w porównaniu do 2021 roku¹. Indywidualne pompy ciepła należy jednak traktować jako podstawowe źródło ciepła i chłodu głównie na obszarach oddalonych od sieci ciepłowniczych lub tam gdzie systemy ciepłownicze nie są dostępne. Natomiast w systemach ciepłowniczych pompy ciepła powinny być wykorzystywane jako uzupełnienie innych źródeł ciepła.

Członkowie PKEE analizują wykorzystanie wielkoskalowych pomp ciepła, jak również zero i niskoemisyjnych elektrociepłowni. Dla członków PKEE wysoki poziom CAPEX (nakładów inwestycyjnych) pozostaje głównym problemem w perspektywie krótkoterminowej, co wynika z ograniczonej możliwości przenoszenia kosztów na taryfy dla ciepła. Konieczne jest wdrożenie nowych mechanizmów wsparcia inwestycyjnego, aby zapewnić wystarczające finansowanie w celu ułatwienia przejścia z wysokoemisyjnego wytwarzania ciepła na wytwarzanie zero i niskoemisyjne. Projekty wielkoskalowych pomp ciepła oraz instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE) i gazy odnawialne (biogaz, wodór) to technologie, które powinny być brane pod uwagę przy tego typu wsparciu finansowym. PKEE proponuje również rozważenie wprowadzenia zmian, w szczególności do Ramowej Dyrektywy Wodnej, zmierzających ku złagodzeniu wymogów dotyczących opłat za usługi wodne dla pomp ciepła na ciekach wodnych wykorzystujących energię otoczenia.

Wprowadzanie pomp ciepła na dużą skalę wiąże się także z budową wystarczającej liczby nowych, zero i niskoemisyjnych jednostek wytwarzania energii elektrycznej, takich jak OZE i elektrownie jądrowe. Wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną spowodowany elektryfikacją, wymaga inwestycji w sieci przesyłowe i dystrybucyjne, które już teraz są niedoinwestowane w całej Unii Europejskiej. Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej (EC JRC) w raporcie z 2019 r². wskazało, że teoretycznie pełne wdrożenie

---

¹ [PORT PC: 2022 – rok pomp ciepła w Polsce – Polska Organizacja Rozwoju Technologii Pomp Ciepła https://portpc.pl/port-pc-2022-rok-pomp-ciepła-w-polsce/](https://portpc.pl/port-pc-2022-rok-pomp-ciepła-w-polsce/)

² [Decarbonising the EU heating sector: Integration of the power and heating sector https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC114758/kjna29772enn.pdf](https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC114758/kjna29772enn.pdf)

pomp ciepła, poprzez elektryfikację ogrzewania i chłodzenia w budynkach zwiększyłyby zapotrzebowanie na energię elektryczną o 26% w całej Unii Europejskiej, a zimą średnio o 41%, powodując trudności związane z zarządzaniem i stabilizacją systemu elektroenergetycznego.

Polski sektor ciepłowniczy jest bardzo specyficzny, ponieważ wysokotemperaturowe ciepło pochodzi z dużych, scentralizowanych źródeł. Z kolei niewystarczająca izolacja termiczna budynków powoduje wysokie zużycie energii. Poprawa efektywności energetycznej budynków ma kluczowe znaczenie dla przejścia na niskotemperaturowe OZE. Stąd też wziął się pomysł węzłów hybrydowych, które łączą sieć ciepłowniczą z pompą ciepła. Dzięki takiemu rozwiązaniu, sieć ciepłownicza może stanowić dolne źródło ciepła dla pompy.

Rozwój nowego typu elektrociepłowni byłby ułatwiony dzięki większemu wykorzystaniu energii elektrycznej do wytwarzania ciepła, co stwarza szansę na spełnienie nowej definicji wydajnego systemu grzewczego i potencjału stymulowania transformacji sektora, podczas gdy OZE będą w coraz większym stopniu zintegrowane z siecią energetyczną.

Jak wynika z raportu Urzędu Regulacji Energetyki (URE) z 2021 r.³, ciepłownictwo odgrywa ważną rolę w sektorze ciepłowniczym w Polsce, dostarczając prawie 385 TJ ciepła przez koncesjonowanych producentów do ponad 6 milionów gospodarstw domowych w 2021 r., z czego ponad 63% jest wytwarzane w kogeneracji. Polityka Energetyczna Polski (PEP) do 2040 r.⁴ (która zostanie zrewidowana jeszcze w tym roku) zakłada, że udział OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie będzie wzrastał średnio o około 1,1 proc. rocznie w latach 2020-2030. W tym zakresie PEP 2040 wskazuje również, że oczekuje się znaczących efektów popularyzacji pomp ciepła w gospodarstwach domowych bez dostępu do sieci ciepłowniczej, ale także 4-krotnego wzrostu liczby wydajnych systemów ciepłowniczych do 2030 roku.

Podkreślenie roli ciepłownictwa jest istotne dla ułatwienia realizacji głównego celu planu działania, jakim jest zmniejszenie zależności od paliw kopalnych w budynkach. Silne sygnały polityczne powinny dotyczyć nie tylko pomp ciepła w budynkach, ale także rozwiązań, które mogą być dostarczane konsumentom za pośrednictwem lokalnego systemu ciepłowniczego.

---

³ [Sektor ciepłowniczy w liczbach: najnowsze sprawozdanie URE - Informacje - Urząd Regulacji Energetyki](https://www.ure.gov.pl/en/communication/news/339,District-heating-sector-in-numbers-latest-URE-report.html)
<https://www.ure.gov.pl/en/communication/news/339,District-heating-sector-in-numbers-latest-URE-report.html>

⁴ [Polityka energetyczna Polski do 2040 roku, https://www.gov.pl/web/klimat/polityka-energetyczna-polski](https://www.gov.pl/web/klimat/polityka-energetyczna-polski)